

CUL(E)81 Ελληνικός Παραδοσιακός Πολιτισμός (6 ECTS)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	BA IN HELLENIC STUDIES		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	CUL(E)81	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με όψεις του ελληνικού παραδοσιακού πολιτισμού μέσα από τις νέες κατευθύνσεις της ελληνικής λαογραφίας στην έρευνα και μελέτη τους. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στη μουσειακή και ψηφιακή αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμού, και σε πεδία που εντάσσονται στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά, όπως είναι οι παραδοσιακές τεχνογνωσίες, οι κοινωνικές και εθιμικές πρακτικές, οι τελετουργίες κ.ά.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">• Εφαρμόζουν τις νέες θεωρητικές προσεγγίσεις της ελληνικής λαογραφίας στην έρευνα και μελέτη του ελληνικού παραδοσιακού πολιτισμού• Κατανοούν τη σημασία των ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου για τη μελέτη του λαϊκού πολιτισμού στο σύνολό του• Εφαρμόζουν τις σύγχρονες πρακτικές διαχείρισης και ερμηνείας των λαογραφικών μουσειακών συλλογών

- Αξιοποιούν όψεις του παραδοσιακού πολιτισμού στην εκπαίδευση
- Κατανοούν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των ελληνικών τοπικών ενδυμασιών και αναγνωρίζουν το κοινωνικό και συμβολικό περιεχόμενό τους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Νέες κατευθύνσεις της ελληνικής λαογραφίας στην έρευνα και μελέτη του ελληνικού παραδοσιακού πολιτισμού
2. Η δομή της παραδοσιακής κοινωνίας
3. Υλικός πολιτισμός και λαϊκές τέχνες
4. Οι ελληνικές τοπικές ενδυμασίες
5. Έντεχνος λαϊκός λόγος: Μύθοι και παραμύθια
6. Νέες μορφές ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου: οι αστικοί θρύλοι
7. Ο παραδοσιακός πολιτισμός στο αστικό περιβάλλον
8. Οι τελετουργίες στον παραδοσιακό πολιτισμό
9. Ψηφιακή αξιοποίηση του αποθέματος του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού
10. Ελληνικός παραδοσιακός πολιτισμός και τουρισμός
11. Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και ο ελληνικός παραδοσιακός πολιτισμός
12. Τα λαογραφικά μουσεία και η μουσειακή αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμού.
13. Όψεις του παραδοσιακού πολιτισμού στην εκπαίδευση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Εξ αποστάσεως</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-class όπου γίνεται ανάρτηση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας, του σχεδιαγράμματος του μαθήματος, των θεμάτων εργασιών, της εξεταστέας ύλης, επιπλέον βιβλιογραφικού υλικού σε pdf, νέων για μουσειακές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ιστοσελίδων και λοιπών διαδικτυακών πηγών συναφών με το περιεχόμενο του μαθήματος

	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις –διδασκαλία με Power Point και προβολή video • Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές (μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 488 983 555">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="983 488 1313 555">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="651 555 983 589">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="983 555 1313 589">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 589 983 622">Σεμινάρια</td> <td data-bbox="983 589 1313 622">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 622 983 689">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="983 622 1313 689">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 689 983 723">Διαδραστική διδασκαλία</td> <td data-bbox="983 689 1313 723">45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 723 983 835">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="983 723 1313 835">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 835 983 891">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="983 835 1313 891">150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Σεμινάρια	10	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Διαδραστική διδασκαλία	45	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	35	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Σεμινάρια	10														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30														
Διαδραστική διδασκαλία	45														
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	35														
Σύνολο Μαθήματος	150														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τελική Αξιολόγηση:</p> <p>Προφορική εξέταση η οποία περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος, με κριτήριο την καλή γνώση του αντικείμενου του μαθήματος και των θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεών του, όπως έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- M. G. Varvounis, *Studies on Greek Folk Culture*. Komotini 2001, σσ. 274 (εκδ. Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων).
- M. G. Varvounis, *Traditional and Popular Religiosity in Greece: Customs and Rituals. Studies and Aspects on Social and Religious Folkloristics*. Belgrade – Athens 2018, σσ. 360 (έκδ. Institute of Ethnography – Serbian Academy of Sciences and Arts / Етнографски институт САНУ – Ed. Poreia).
- M. G. Varvounis, *Folklore and Ethnography in Greece. Studies on Greek Popular Culture*. Athens 2020, σσ. 356 (εκδ. Ηρόδοτος – σειρά Laographia XIX. Edenda curat M. G. Meraklis).
- W. Puchner – M. G. Varvounis, *Greek Folk Culture. A Bibliography of Literature in English, French, German, and Italian on Greek Folk Culture in Greece, Cyprus, Asia Minor (before 1922) and the Diaspora (up to 2000)*. Athens 2011, σσ. 737 (εκδ. Hellenic Laographic Society – *Laographia. Bulletin of the Hellenic Laographic Society*, Supplement αρ. 15).
- M. G. Varvounis and Nadia Macha-Bizoumi, «Dressing the dead: evidence from Greek popular literature, oral lament and ethnographic field work», *Folklife* 59:1 (2021), 52-63 (ed. Routledge – Taylor and Francis Group)
- N. Macha-Bizoumi, «Amalia Dress: The Invention of a New Costume Tradition in the Service of Greek National Identity», *Catwalk: The Journal of Fashion, Beauty and Style* 1/1, p. 65-90. Inter-Disciplinary Press 2012.
- N. Macha-Bizoumi, «Preindustrial techniques and consumption practices: Fashioning the makramé

technique of Pomaks», στο Μ. Γ. Βαρβούνης – Αντ. Μπαρτσιώκας – Ν. Μαχά-Μπιζούμη (eds), *Οι Πομάκοι της Θράκης: πολυεπιστημονικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις*. Thessaloniki 2020: εκδοτικός οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, pp. 587-608.

- N. Macha-Bizoumi and Naya Dalakoura, «Museums as Spaces for Intercultural Meeting Places: The Example of Archaeological Museum in Komotini», στον τόμο Aikaterini S. Markou - Meglena Zlatkova (επιμ.), *Post-Urbanities, Cultural Reconsiderations and Tourism in the Balkans*, Athens 2020, ed. Herodotos, *Balkanica et Orientalia*, no. 4, pp. 315-330.
- N. Macha-Bizoumi and Al. Tranta, «Universities' folklore museum collections in Greece: past, present, future», Special Issue: The University Museum: A Hub for Pedagogies, *UMACJ* 14:1 (2022), pp. 15-29.